
HANDLINGSPLAN FOR REKRUTTERING AV BACHELORSTUDENTER – IVERKSETTING

En arbeidsgruppe har på oppdrag for visedekan utarbeidet et forslag til handlingsplan for rekruttering. Handlingsplanen har vært på høring til instituttene og det er nå laget en oppsummering som Studiestyret skal behandle sammen med rapporten. Handlingsplanen vil bli endelig behandlet i Fakultetsstyret i juni 2013.

Vedlagt ligger en oppsummering av høringsuttalelsene og forslaget til handlingsplan.

Saksgang

Fakultetet har over de siste årene hatt et økende fokus på rekruttering til bachelorprogrammene. Dette er også et prioritert område i fakultetets strategi. Høsten 2011 initierte Studiestyret på oppdrag fra visedekan et arbeid som hadde som målsetning å utarbeide en handlingsplan for rekruttering til bachelorprogrammene. Instituttene ble i starten av 2012 bedt om å kommentere grunnleggende prinsipper for en slik handlingsplan, samt foreslå deltagere i en arbeidsgruppe. Alle instituttene kom med innspill, og på bakgrunn av disse oppnevnte Studiestyret en arbeidsgruppe som har utarbeidet et forslag til handlingsplan. Arbeidsgruppen fikk følgende mandat:

Arbeidsgruppens mandat er å utarbeide utkast til en handlingsplan for rekruttering ved fakultetet. Handlingsplanen skal legge opp til tiltak langs følgende to hovedmålsettinger:

1. Vi ønsker å fylle alle våre studieplasser med søkere med riktige forkunnskaper, og med god forståelse for hva studiene krever.

2. Vi ønsker å beholde flest mulig av de best kvalifiserte studentene etter at de har påbegynt studier ved fakultetet.

Handlingsplanen for rekruttering til bachelorprogrammene bør:

- prioritere tiltak inn mot de regionene der vi allerede rekrutterer mange studenter. Brede rekrutteringstiltak rettet inn mot hele eller befolkningstette deler av landet må argumenteres inn spesielt.*
- prioritere tiltak som retter seg mot søkere som står like foran valg av studium. Brede rekrutteringstiltak for å sikre valg av realfag i skolen skal først og fremst foreslås som samarbeidstiltak med andre utdanningsaktører. Unntaket gjelder tiltak hvor bestemte fagmiljø kan knyttes opp mot den konkrete undervisningen i skolen.*
- prioritere tiltak som inkluderer studenter på alle nivå i utdanningen ved fakultetet og søke å oppnå synergier mellom rekrutteringsarbeidet og frafallsarbeidet*
- identifisere tiltak med mål om en jevnere kjønnsbalanse, arbeidsgruppen kan her foreslå tiltak kun for bestemte studieprogram*
- ta stilling til om fakultetet bør prioritere enkelte fag/program i rekrutteringsarbeidet. Her tenkes det i utgangspunktet på disiplinutdanningene i matematikk, fysikk og kjemi*

UNIVERSITETET I BERGEN

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

- *identifisere særskilte tiltak for å styrke rekrutteringen til lærerutdanningene*
- *vurdere om det er tiltak hvor to eller flere institutt kan samarbeide og hvor fakultetsadministrasjonen eventuelt kan spille en rolle*
- *identifisere områder der samarbeid med utdanningsaktører utenfor fakultetet vil være hensiktsmessig*
- *foreslå tiltak for å utnytte alumniordninger for å styrke rekrutteringen*

Arbeidsgruppens sammensetning

Helge Drange	Geofysisk institutt (leder)
Inger Johanne Fjellanger	Kjemisk institutt
Marielle Ryste Hauge	Molekylærbiologisk institutt (til juni)
Siv Midttun Hollup	Institutt for informatikk (til september)
Øystein Bakke	Realistutvalget (til juni)
Anders Husebø	Realistutvalget (fra juni)
Olaug Vetti Kvam	Skolelaboratoriet i realfag (fra september)
Harald Åge Sæthre	Fakultetsadministrasjonen (sekretær)

Gruppen arrangerte blant annet et eget arbeidsseminar hvor et bredt spekter av ansatte og studenter ved fakultetet fikk anledning til å spille inn synspunkter og ideer.

Arbeidsgruppen la frem sitt forslag til handlingsplan i desember 2012, og forslaget ble deretter sendt på høring til instituttene. En oppsummering av instituttene innspill er vedlagt.

Studiestyret skal i møte 8. mai anbefale et konkret forslag til hvordan handlingsplanen skal følges opp. Forslaget vil bli behandlet i fakultetsstyret i juni 2013, spesielt med tanke på budsjettmessige konsekvenser.

Handlingsplanen er utarbeidet for at fakultetet og instituttene skal ha et godt verktøy i arbeidet med rekruttering. Gode planer for rekrutteringsarbeidet er viktig for å få på plass en best mulig infrastruktur i et langsiktig arbeid for å tiltrekke de rette søkerne og oppnå stabilt høye søkertall. Fakultetet setter årlig av midler på studiebudsjettet, og mange av tiltakene vil kunne bli dekket innenfor disse avsetningene. Ved tiltak som krever større avsetninger vil fakultetsledelse kunne fremme spesifikke forslag til dette i fakultetsstyret.

FORSLAG TIL VEDTAK:

Studiestyret takker arbeidsgruppen for et svært grundig arbeid og mange gode forslag til tiltak i handlingsplan for rekruttering.

Studiestyret anbefaler at handlingsplanen for rekruttering vedtas og ber fakultetsstyret om tilslutning til denne. Videre ber Studiestyret om at handlingsplanen blir fulgt opp, og at konkrete tiltak blir vurdert og prioritert med utgangspunkt i innkomne innspill og kommentarer til handlingsplanen.

Bergen 3. mai 2013
MN/HAS/ELIHØ

Oppsummering av instituttene innspill i høringsrunden med studieseksjonen og visedekans kommentarer og anbefalinger:

Generelt

Med unntak av Geofysisk institutt har alle instituttene sendt skriftlige høringsvar, som alle er vedlagt. På telefon uttaler Geofysisk institutt at de har behandlet handlingsplanen og støtter den slik den foreligger.

Målet med handlingsplanen

Molekylærbiologisk institutt ønsker en avklaring av formuleringen:

Vi ønsker å beholde flest mulig av de best kvalifiserte studentene etter at de har påbegynt studier ved fakultetet.

Intensjonene med denne formuleringen var å sikre en best mulig oppfølging av studentene, slik at færre dyktige studenter faller fra studiene. Bakgrunnen for dette punktet er erkjennelsen av at studentene er våre viktigste ambassadører overfor potensielle søkere. De må derfor oppleve høy faglig kvalitet og et best mulig læringsmiljø, slik at de oppnår mestring og trivsel i studiet. Mestring og trivsel er viktige kriterier for at studenter fullfører sine studier slik at fakultetet får «beholde dem».

Fakultetet erkjenner at studentene er våre viktigste ambassadører. Vi ønsker derfor at studentene skal møte et inkluderende fag- og læringsmiljø som gir flest mulig opplevelse av kvalitet, mestring og trivsel.

Hva skal inngå i handlingsplanen?

Molekylærbiologisk institutt er uenig i ulike sider av mandatet arbeidsgruppen hadde fått. Mandatet ble imidlertid grundig behandlet i egen høring i 2012 før gruppen ble oppnevnt, og det var et bevisst ønske om å spisse handlingsplanen for å få gjort klare prioriteringer.

Matematisk institutt har en del andre forslag enn de som ligger i handlingsplanen. Dette går på utdanning av flere lektorer og om fakultetet har de «rette» bachelorutdanningene.

De to instituttene reiser sentrale og viktige spørsmål, men det synes ikke riktig å ta disse spørsmålene inn i handlingsplanen nå i etterkant. Det må imidlertid stå fritt for Studiestyret å drøfte de aktuelle sakene og gjøre egne vedtak på dem.

Tiltaksområde 1 – Samordning

En sentral del av handlingsplanen er opprettelsen av en koordinerende arbeidsgruppe med representanter fra alle instituttene og fra fakultetet.

Molekylærbiologisk institutt presiserer at arbeidsgruppen hele tiden må vurdere sin egen eksistensberettigelse og legge seg på et fornuftig aktivitetsnivå. Institutt for biologi og Matematisk institutt presiserer at gruppen må ledes /koordineres av fakultetet og at undersøkelser av effekter av tiltak må ligge til gruppen. Matematisk institutt og Institutt for fysikk og teknologi mener at gruppen må disponere egne ressurser som instituttene kan søke

UNIVERSITETET I BERGEN

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

midler fra, og de mener det må vurderes om enkelte personer må frikjøpes fra andre oppgaver. Matematisk institutt ser for seg at gruppen vil få et høyt aktivitetsnivå.

Anbefaling:

På bakgrunn av arbeidsgruppens forslag og tilbakemelding fra instituttene, foreslås det at gruppen oppnevnes med følgende mandat og rammebetingelser:

Mandat

Koordineringsgruppen for rekruttering bør jobbe med å synliggjøre utdanningen ved MN-fakultetet, i henhold til vedtatt handlingsplan for rekruttering. Hovedmålgruppen for dette rekrutteringsarbeidet er elever i videregående skole i vår region, som har valgt realfag som programfag.

Koordineringsgruppen bør legge til rette for å:

- skape erfaringsutveksling og samkjøring av eksisterende rekrutteringsarbeid rettet mot videregående skole.
- påse at det er oppdatert informasjon og tilgjengelige kanaler for påmelding til/ bestilling av faglige rekrutteringsarrangement på fakultetet/skolen.
- fremheve lektorutdanningen og disiplinutdanningene i matematikk, fysikk og kjemi.
- påse at det benyttes klart språk i rekrutteringsinformasjon.
- holde seg orientert om nasjonale rekrutteringstiltak.

Tidsbruk i gruppen

- Gruppen bør ha 2-3 møter pr halvår.
- Gruppen bør utarbeide årshjul og årsplaner
- Gruppen bør rapportere til studiestyret en gang i semesteret.
- Gruppen bør arrangere et årlig seminar for erfaringsutveksling og analyser av søkere og potensielle søkere.

Det opprettes et nettverk av webredaktører med ansvar for rekrutteringsperspektivet på instituttene, se tiltaksområdet 2. Dette nettverket skal rapportere til koordineringsgruppen og kan ha overlappende deltagelse med koordineringsgruppen.

Medlemmer

- En representant fra hvert institutt
- En representant fra Skolelaboratoriet
- Studieseksjonen ved fakultetet stiller med leder og sekretær for koordineringsgruppen

Hele arbeidsgruppen skal ikke nødvendigvis bidra i alle tiltak som iverksettes, men danner en kjerne av personer som kan tilrettelegge og holde tak i gjennomføringen av tiltakene.

Tiltaksområde 2- Internett

Det synes å være stor enighet på instituttene om at internett er noe som må prioriteres høyt, og flere mener høyest av tiltakene.

Tiltak a) Lokalt ansvar for innholdsrike nettsider

UNIVERSITETET I BERGEN

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Der er enighet om at dette er et viktig tiltak. Flere institutt ønsker å trekke inn studenter i utvikling av nettsidene.

Molekylærbiologisk institutt ønsker ikke at det skal være en egen ansvarlig for internettsidene på hvert institutt og mener det vil stjele for mye arbeidsressurser fra andre oppgaver. De ønsker heller at det eksisterer en ressursperson på fakultetet eller ved kommunikasjonsavdelingen som kan bistå instituttene med nettsidene. Legg merke til at det presiseres i handlingsplanen at den ansvarlige ved instituttene skal ha fokus på innhold, mens man skal kunne hente inn kompetanse til grafisk utforming og tekniske løsninger.

Tiltak b) Egen portal som møter søkerne, linkes opp fra portalen for Universitetet i Bergen
Instituttene støtter at det settes i gang prosesser fra fakultetet med sikte på å få til gode portaler sentralt. Instituttene mener at fakultetets ledelse bør ta dette videre.

Tiltaksområde 3 - Samarbeid med videregående skole

Her støtter instituttene handlingsplanen, og flere sier seg tilfreds med at de selv kan være med og avgjøre hvor de vil gjøre noe, og hvor mye innsats de skal bidra med. Både Matematisk institutt og Molekylærbiologisk institutt ønsker mer tiltak rettet mot elever som skal velge fag i skolen, noe som ikke lå i mandatet til gruppen som utarbeidet handlingsplanen. Det må imidlertid være opp til det enkelte institutt om de vil bruke tidsressurser på elever som skal velge fag, men da gjerne som en del av Nasjonale satsninger.

Det meste av tiden bør benyttes til å være synlig for de elevene som står like før sitt studievalg.

Tiltak a) Verktøy for kontakt med lærere

Instituttene stiller seg bak at Skolelaboratoriet får en mer koordinerende rolle med blant annet en egen nettside. Dette forslaget synes uproblematisk å følge opp siden Skolelaboratoriet stiller seg meget positiv, og mye tyder på at dette mest dreier seg om å få på plass en formalisert en arbeidsdeling.

Tiltak b) Øke skolebesøk til UiB

Tiltak c) Ansatte og studenter besøker skoler

Tiltak d) Faglige samarbeidsprosjekter

Det er ikke kommet inn spesielle motforestillinger til punktene b), c) eller d)

Tiltaksområde 4 - Økt studentaktivitet

Tiltaksområdet støttes av instituttene.

Tiltak a) Økt deltagelse i studentpolitikk, studentorganisasjoner

Alle instituttene støtter tiltaket.

Tiltak b) Økt deltagelse i undervisningen

Alle institutt støtter at studenter i større grad brukes i undervisningen som gruppeledere eller gjennom andre lignende aktiviteter. Matematisk institutt støtter spesielt at det opprettes en egen sentral budsjettpost for dette på fakultetet, mens Molekylærbiologisk institutt ikke er enig i at det opprettes en slik budsjettpost. De øvrige instituttene har ikke uttalt seg spesifikt om dette.

UNIVERSITETET I BERGEN

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

En slik budsjettpost må kun gjelde større "verktøyemner" på bachelornivå, og skal først og fremst brukes til å dele opp store studentgrupper i mindre grupper hvor studentene kan interagere med hverandre.

Anbefaling: Det arbeides videre med å se på hvordan studenter i større grad kan involveres i undervisningen.

Tiltaksområde 5 - Fysisk synliggjøring

Dette er tiltaksområdet flere miljøer ønsker å prioritere lavest når det gjelder bruk av ressurser.

Tiltak a) Elbil

Dette er det tiltaket som får minst støtte og blir nevnt av noen institutt spesifikt som et tiltak som ikke kan prioriteres.

Det er viktig å se hva behovet for en slik bil er i andre sammenhenger for Universitetet i Bergen. Det kan være et alternativ å foreslå en slik bil ovenfor Transportavdelingen ved Universitetet i Bergen om de skal investere i nye biler. Å bruke fakultetets midler til en slik bil synes ikke å ha støtte på instituttene og kan også bli oppfattet feil ved resten av Universitetet i Bergen og av bevilgende myndigheter.

Tiltak b) Midlertidige bannere

Det er ingen institutt som har tydelige meninger om dette forslaget.

Tiltak c) Faste skilt og kunstinstallasjoner

Dette dreier seg først og fremst om å stille forventninger til hva Universitetet i Bergen gjør sentralt og medfører i utgangspunktet ingen utgifter for fakultetet.

Tiltak d) Innearealer

Dette dreier seg først og fremst om at instituttene blir klar over muligheten for og fordelene av å bli synlige i sine nære omgivelser. Dette kan implementeres uten at det krever ekstra ressurser ved å gi instituttene stor frihet til å følge opp.